

Mikor törvénytelen az adószám felfüggesztés?

(2011.05.31)

Az elmúlt időben többször is hallhattuk: megnövekedett az adószám felfüggesztések száma. Ezek közül én most azzal az esettel szeretnék foglalkozni, amikor az adószám-felfüggesztés indoka, hogy *„az adózó székhelyén végzett helyszíni eljárás alapján az adóhatóság hitelt érdemlően tudomást szerez arról, hogy az adózó a székhelyén nem található”*.

Egy megtörtént eset: két revizor reggel fél 9-kor becsengetett egy vállalkozás társasházban megjelölt székhelyén. A kapucsengőn a revizorok állítása szerint nem volt kint a cég neve és a csengetésre senki sem jött ki. Ezeket a tényeket jegyzőkönyvbe vették. Ezen indokok alapján az adóhatóság bizonyítva látta, hogy *„hitelt érdemlően tudomást szerez arról, hogy az adózó a székhelyén nem található”*. A NAV határozatban felfüggesztette az adózó adószámát. Mivel az adózó székhelyén nem található, ezért ilyenkor a határozat kézbesítését meg sem kísérli a NAV. A határozatot hirdetmény úton teszi közzé: a hirdetményt 15 napra ki kell függeszteni a határozatot hozó adóhatóság hirdetőtáblájára, valamint ezzel egyidejűleg az állami adóhatóság internetes honlapján is közzé kell tenni. Esetünkben az adózó nem tudott az adószáma felfüggesztéséről. A székhelyén egyébként megtalálható volt. Valamennyi hivatalos levelét átvette (a NAV -tól nem kapott), székhelyén a munkaidő 9-17 óráig tartott (a revizorok munkakezdés előtt fél órával jártak nála). Az adószám felfüggesztés jogerőre emelkedését követően sor került az adószám törlésére is. Az adózó csak a cégbíróságtól kapott levélben felügyeleti eljárás keretében értesült arról, hogy adószámát törölték.

Kérdés, jogszerű volt-e az adószám felfüggesztése illetve törlése?

Majdnem törvényes volt. Súlyos eljárási hibát a helyszíni ellenőrzést végző revizorok vétettek. Azt követően már valóban ilyenek az eljárási szabályok. Az Art szerint

„Az ellenőrzés az erről szóló előzetes értesítés kézbesítésével kezdődik.”

Semmilyen jogszabály nem írja elő, hogy egy vállalkozás székhelyén bármely véletlenszerű időpontban valakinek tartózkodnia kell. A helyszíni ellenőrzés a jegyzőkönyv tanúsága szerint reggel 8 óra 35 perckor történt. Adózó székhelyén 9-17 óráig volt folyamatos személyes jelenlét. Ha az adóhatóság adózót postai úton előzetesen értesítette volna, akkor arról is bizonyítékot szerzett volna, hogy adózó a hivatalos leveleket átveszi-e?

Az Art. szerint *„A helyszíni ellenőrzést napközben 8-20 óra között lehet folytatni. Ettől adózó kérelmére lehet eltérni.”* Előzetes értesítés hiányában adózó nem tudta jelezni, hogy helyszíni ellenőrzésre 9-17 óra között van lehetőség.

„A helyszíni ellenőrzést az adóellenőr csak akkor kezdheti meg, ha az adózó vagy annak képviselője, meghatalmazottja, ezek hiányában két hatósági tanú jelen van.”

A revizorok súlyos eljárási jogsértést követtek el, amikor úgy kezdték meg a helyszíni ellenőrzést, hogy azon hatósági tanúk nem voltak jelen. Hatósági tanúk hiányában a megbízólevél átadására, bemutatására nem kerülhetett sor.

Jelen esetben a megbízólevél bizonyíthatóan nem került bemutatásra, mivel az ellenőrzésen sem az adózó képviselője, sem hatósági tanú nem volt jelen. Így az ellenőrzési eljárás valójában a törvény szerinti feltételekkel meg sem kezdődött. Meg nem kezdett ellenőrzési eljárásban keletkezett jegyzőkönyv semmis, annak tartalmára alapozva határozat nem hozható. A helyszínen a revizorok semmilyen tényállás tisztázási, bizonyítási eljárást nem folytattak le, tanút, hatósági tanút nem hallgattak meg, illetve vettek igénybe. A jegyzőkönyv nem hiteles, hitelt érdemlően semmit sem támaszt alá.

Az ügyben jelenleg felügyeleti intézkedés iránti kérelem van folyamatban, mert a NAV eljárása egyértelműen törvénytelen volt. Az ügy azért tanulságos, mert az adózók többsége nincs tisztában a pontos eljárási szabályokkal, így előfordulhatott, hogy hasonlóan szabálytalan jegyzőkönyv alapján sokaknak törölték az adószámát.

Véleményem szerint pontosítani kellene a törvényi szabályozást. A helyszíni ellenőrzést meg kellene hogy előzze az írásbeli értesítés. Helyszíni ellenőrzés csak akkor lenne indokolt, ha a vállalkozás kétszeri kézbesítési kísérletet követően sem vette át a küldeményt. Az ilyen rajtaütésszerű ellenőrzés – azon túl, hogy törvénytelen – jogszerűen működő vállalkozásokat tehet tönkre.

Angyal József okleveles adószakértő